

32003D0004

L 78/16

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

25.3.2003

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА**от 20 март 2003 година****относно купюрите, спецификациите, възпроизвеждането, замяната и изтеглянето от обращение на еуробанкноти****(ЕЦБ/2003/4)****(2003/205/ЕО)**

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 106, параграф 1 от него, а също и член 16 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка,

като има предвид, че:

(1) Член 106, параграф 1 от Договора и член 16 от Устава предвиждат, че Европейската централна банка (ЕЦБ) има изключителното право да разрешава емитирането на банкноти в Общността. Тези членове предвиждат също така, че ЕЦБ и националните централни банки могат да емитират такива банкноти. Съгласно член 10 от Регламент (ЕО) № 974/98 на Съвета от 3 май 1998 година относно въвеждането на еурото ⁽¹⁾, ЕЦБ и националните централни банки на участващите държави-членки (наричани по-долу „НЦБ“) пускат еуробанкнотите в обращение.

(2) Европейският паричен институт (ЕПИ) извърши подготвителната работа по производството и емитирането на еуробанкноти, и по-специално що се отнася до дизайна на еуробанкнотите, той улесни признаването и приемането на купюрите и спецификациите на новите еуробанкноти от страна на потребителите, като взе предвид специфичните визуални и технически изисквания на Европейските асоциации на потребителите на банкноти.

(3) Като правоприемник на ЕПИ, ЕЦБ е носител на авторското право върху дизайна на еуробанкнотите, притежавано първоначално от ЕПИ. ЕЦБ и НЦБ, действайки от името на ЕЦБ, могат да упражнят това авторско право по отношение на копия, емитирани или разпространявани в нарушение на същото, включително и за копия, които могат да окажат неблагоприятно влияние върху репутацията на еуробанкнотите.

(4) Правото на ЕЦБ и НЦБ да емитират еуробанкноти включва правомощие да се вземат всички необходими законови мерки за защита интегритета на еуробанкнотите като

платежно средство. ЕЦБ взема мерки да гарантира минимално ниво на защита във всички участващи държави-членки, така че широката общественост да може да различава истинските еуробанкноти от копията. Ето защо е необходимо да се създадат общи правила, съгласно които ще се разрешава възпроизвеждането на еуробанкноти.

(5) Разпоредбите на настоящото решение не засягат прилагането на наказателното право, особено що се отнася до фалшифициране.

(6) Копията на еуробанкнотите в електронна форма се считат за законни, само когато техният производител вземе необходимите технически мерки, които да възпрат отпечатването на копия, в случаите, в които широката общественост може да съберка печатните копия с истински еуробанкноти.

(7) Правомощията да се предприемат мерки за защита на интегритета на еуробанкнотите като платежно средство включват и правомощията да се одобри общ режим, съгласно който НЦБ са готови да заменят повредените еуробанкноти. Съгласно този режим се определят няколко категории еуробанкноти, които трябва да бъдат изтеглени от обращение от НЦБ, когато им бъдат предоставени за замяна.

(8) Частта от оригиналната еуробанкнота, която е необходимо да се предостави, за да бъде квалифицирана за замяна, е предмет на минимални изисквания за размер. Тези размери трябва се изразяват като процент от повърхността на оригиналната еуробанкнота преди да бъде повредена, с цел да се избегне отклоняване от размерите например в случаите, когато еуробанкнотата е повредена в резултат на свиване.

(9) За да се стимулира правилното боравене със средствата против кражба у всички служители в касовите служби, уместно е когато те искат от НЦБ да заменят еуробанкноти, които са били повредени в резултат на използването на средства против кражба, НЦБ да им взимат такса, за да компенсират разходите по анализа, свързан със замяната на тези еуробанкноти.

⁽¹⁾ ОВ L 139, 11.5.1998 г., стр. 1.

- (10) Такава такса не се начислява, когато повредата се дължи на опит за или на действителен грабеж или кражба, и за да се избегнат незначителните такси, тя се начислява, когато за замяна е предоставен определен минимален брой повредени еуробанкноти.
- (11) Еуробанкнотите, които са били повредени в големи количества в резултат на използването на средства против кражба, трябва да бъдат предоставени за замяна в пакети, комплектовани с определен минимален брой еуробанкноти.
- (12) Изключителното право на ЕЦБ да разрешава емитирането на еуробанкноти в Общността включва правомощието да изтегля от обращение еуробанкноти и да установи общ режим, съгласно който ЕЦБ и НЦБ могат да осъществяват това изтегляне.
- (13) С цел прозрачност и правна сигурност е необходимо да се кодифицира Решение ЕЦБ/2001/7 от 30 август 2001 година относно купюрите, спецификациите, възпроизвеждането, замяната и изтеглянето от обращение на еуробанкноти ⁽¹⁾, изменено с Решение ЕЦБ/2001/14 ⁽²⁾, и да се направят по-прозрачни задачите на ЕЦБ и НЦБ що се отнася до правилата за възпроизвеждане, замяна и изтегляне от обращение на еуробанкноти,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Купюри и спецификации

1. Първите серии еуробанкноти включват седем купюри — от пет до петстотин еуро, изобразяващи „Европейски епохи и стилове“, със следните основни спецификации:

Купюра (EUR)	Размери	Доминиращ цвят	Дизайн
5	120 × 62 mm	Сив	Класически
10	127 × 67 mm	Червен	Римски
20	133 × 72 mm	Син	Готически
50	140 × 77 mm	Оранжев	Ренесансов
100	147 × 82 mm	Зелен	Барок и рококо
200	153 × 82 mm	Жълто-кафяв	Архитектура от стомана и стъкло
500	160 × 82 mm	Пурпурен	Модерна архитектура от XX век

⁽¹⁾ ОВ L 233, 31.8.2001 г., стр. 55.

⁽²⁾ ОВ L 5, 9.1.2002 г., стр. 26.

2. Седемте купюри в сериите еуробанкноти носят изображения на врати и прозорци на лицевата страна (лице) и на мостове — на гърба (обратна страна). Седемте купюри са типични за различните европейски художествени стилове, посочени по-горе. Другите елементи на дизайна включват: символа на Европейския съюз; наименованието на валутата изписано с латински и гръцки букви; инициалите на ЕЦБ на официалните езици; символа ©, който показва, че авторското право принадлежи на ЕЦБ; и подписа на председателя на ЕЦБ.

Член 2

Правила за възпроизвеждане на еуробанкноти

1. „Възпроизвеждане“ означава всеки материален или нематериален образ, който използва цялата или част от еуробанкнота, по смисъла на член 1, или части от елементите на дизайна ѝ, като, *inter alia*, цвят, размери и използването на букви или символи, които наподобяват или създават общо впечатление за еуробанкнота, независимо от:

- размера на образа; или
- материала (материалите) или техниката (техниките), използвани за създаването му; или
- добавени ли са или не елементи или илюстрации към образа, които не са част от банкнотите; или
- променен ли е или не дизайнът на еуробанкнотата, например, буквите или символите.

2. Копия, които широката общественост може да сбърка с истински еуробанкноти, се считат за незаконни.

3. Копия, удовлетворяващи критериите, изброени по-долу, се считат за законни, тъй като не съществува риск широката общественост да ги сбърка с истински еуробанкноти:

- едностранни копия на еуробанкнота, по смисъла на член 1, в случай, че размерът на копието е най-малко 125 % или най-много 75 % едновременно от ширината и дължината на съответната еуробанкнота по смисъла на член 1; или
- двустранни копия на еуробанкнота по смисъла на член 1, в случай, че размерът на копието е най-малко 200 % или най-много 50 % едновременно от дължината и ширината на съответната еуробанкнота, посочена в член 1; или
- копия на отделни елементи от дизайна на еуробанкнота по смисъла на член 1, в случай, че този елемент от дизайна не е изобразен на фон, наподобяващ банкнота; или
- едностранни копия, изобразяващи част от лицевата или обратна страна на еуробанкнота, в случай че тази част е по-малка от една трета от оригиналната лицева или обратна страна на еуробанкнота по смисъла на член 1; или

- д) копия, изработени от материал, видимо различен от хартия, който изглежда чувствително различен от материала, използван за банкнотите; или
- е) нематериални копия, достъпни по електронен път в уебсайтове, по жични или безжични устройства, които и други устройства позволяващи достъп на гражданите до тези нематериални копия във време и от място, избрано от тях, в случай, че:

— думата СПЕСИМЕН е напечатана с шрифт ArieI или подобен на него, диагонално на копието. Дължината на думата СПЕСИМЕН е най-малко 75 % от дължината на копието, а височината на думата СПЕСИМЕН е най-малко 15 % от ширината на копието и е в непрозрачен (матов) цвят, контрастиращ с доминиращия цвят на съответната еуробанкнота, посочена в член 1, и

— разделителната способност на електронното копие в оригиналния му размер не надвишава 72 dpi (точки на инч).

4. ЕЦБ и НЦБ след получаване на писмено искане, потвърждават, че копия, които не удовлетворяват критериите на параграф 3, дотолкова доколкото не могат да бъдат събрани от широката общественост с истинска еуробанкнота по смисъла на член 1, също са законни. Когато дадено копие е произведено единствено на територията на една участваща държава-членка, посоченото по-горе искане се отправя до НЦБ на държавата-членка. Във всички останали случаи исканията се отправят до ЕЦБ.

5. Правилата за възпроизвеждане на еуробанкноти се прилагат също така и към еуробанкноти, които са били изтеглени от обращение или са загубили статуса си на законно платежно средство съгласно настоящото решение.

Член 3

Замяна на повредени еуробанкноти

1. НЦБ, при поискване и съгласно условията, изложени в параграф 2, заменят повредените истински еуробанкноти в следните случаи:

- а) когато за замяна са предоставени повече от 50 % от еуробанкнотата; или
- б) когато за замяна са предоставени 50 % или по-малко от еуробанкнотата, ако предявителят докаже, че липсващите части са унищожени.

2. В допълнение на параграф 1 се прилагат следните допълнителни условия за замяна на повредени еуробанкноти:

- а) когато съществува съмнение в законното право на собственост на предявителя върху еуробанкнотите или в истинността на еуробанкнотите, предявителят удостоверява самоличността си;
- б) когато за замяна са предоставени зацапани с мастило, замърсени или импрегнирани еуробанкноти, предявителят дава писмено обяснение за вида на петната, замърсяването или импрегнирането;

- в) когато еуробанкнотите са обезцветени от активирани средства срещу кражби и са предявени за замяна от служители в касови служби съгласно член 6, параграф 1 от Регламент на Съвета (ЕО) № 1338/2001 от 28 юни 2001 година за определяне на необходимите мерки за защита на еурото срещу фалшифициране⁽¹⁾: служителят в касовата служба писмено излага причините за и естеството на унищожаването;

- г) когато еуробанкнотите са повредени в голямо количество в резултат на използването на средства против кражба, те се предявяват за замяна опаковани в пакети от по 100 еуробанкноти, в случай, че количеството предявени за замяна еуробанкноти е достатъчно да се комплектоват такива пакети.

3. Независимо от гореизложеното:

- а) Когато НЦБ знаят или имат достатъчно основание да вярват, че еуробанкнотите са били преднамерено повредени, те отказват замяната им и ги изтеглят от обращение, за да избегнат връщането на тези еуробанкноти в обращение или да предотвратят предявяването им за замяна пред друга НЦБ. Те заменят повредените еуробанкноти ако знаят или имат достатъчно основание да вярват, че предявителите са добросъвестни, или ако предявителите могат да докажат, че са добросъвестни. Еуробанкноти, които са повредени в незначителна степен, например, върху тях има нанесени бележки, цифри или кратки изречения, по принцип не се считат за преднамерено повредени еуробанкноти; и

- б) Когато НЦБ знаят или имат достатъчно основание да вярват, че е извършено наказуемо деяние, те отказват замяна на повредените еуробанкноти и ги задържат срещу разписка за получаването им като доказателство, което да бъде представено пред компетентните органи за започване или в подкрепа на провеждащо се наказателно производство. Освен ако компетентните органи не решат друго, еуробанкнотите се връщат на предявителя в края на производството, след което се приемат за замяна.

Член 4

Определяне на такса за замяна на повредени еуробанкноти

1. НЦБ вземат такса от служителите в касовите служби, когато последните, съгласно член 3, предявят пред НЦБ за замяна еуробанкноти, повредени в резултат на използването на средства против кражба.

2. Таксата е равна на 10 еуроцента за една повредена еуробанкнота.

3. Таксата се начислява само ако се заменят най-малко 100 повредени еуробанкноти. Таксата се начислява за всички заменени еуробанкноти.

⁽¹⁾ ОВ L 181, 4.7.2001 г., стр. 6.

4. Не се начислява такса, когато еуробанкнотите са повредени при опит за или при действителен грабеж или кражба.

Член 5

Изтегляне от обращение на еуробанкноти

Изтеглянето от обращение на определен тип или серии еуробанкноти се регламентира с решение на Управителния съвет, обнародвано в *Официален вестник на Европейския съюз* и други медии с цел информиране на широката общественост. Решението обхваща следните моменти:

- типът и сериите еуробанкноти, които ще бъдат изтеглени от обращение, и
- продължителността на периода за замяна, и
- датата, на която типът и сериите еуробанкноти губят статуса си на законно платежно средство, и

— третирането на еуробанкноти, предявени за замяна след изтичане на срока за изтеглянето им от обращение и/или след като са загубили статуса си на законно платежно средство.

Член 6

Заключителни разпоредби

1. Настоящото решение отменя Решения ЕЦБ/2001/7 и ЕЦБ/2001/14.
2. Позоваването на Решения ЕЦБ/1998/6 ⁽¹⁾, ЕЦБ/1999/2 ⁽²⁾, ЕЦБ/2001/7 и ЕЦБ/2001/14 се тълкува като позоваване на настоящото решение.
3. Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено във Франкфурт на Майн на 20 март 2003 година.

За Управителния съвет на ЕЦБ

Willem F. DUISENBERG

⁽¹⁾ Решение ЕЦБ/1998/6 от 7 юли 1998 г. относно купюрите, спецификациите, възпроизвеждането, замяната и изтеглянето от обращение на еуробанкноти, ОВ L 8, 14.1.1999 г., стр. 36.

⁽²⁾ Решение ЕЦБ/1999/2 от 26 август 1999 г. за изменение на Решение ЕЦБ/1998/6 от 7 юли 1998 г. относно купюрите, спецификациите, възпроизвеждането, замяната и изтеглянето от обращение на еуробанкноти, ОВ L 258, 5.10.1999 г., стр. 29.